

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Політика національної безпеки»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Публічне адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Баранов Андрій Павлович
к.держ.упр., проф.
доцент кафедри правознавства

Контактний телефон	(0532) 56-10-02
Електронна адреса	baranov.fond@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2260

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення студентів із основними теоретичними положеннями політики національної безпеки та нормативно-правовими актами, що регламентують суспільні відносини в цій сфері; сформування повного й системного уявлення про національну безпеку та її структуру; формування глибоких знань і практичних умінь щодо розробки та управління системою національної безпеки України; ознайомлення магістрів з особливостями, принципами, задачами та методами публічного управління у сфері національної безпеки.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 18 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 58 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та практичні заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на практичних заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань з теорії держави і права, юридичної деонтології, філософії права, конституційного права України, адміністративного права, кримінального права, міжнародного публічного права, міжнародного захисту прав людини
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1); • здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології (ЗК 5); 	<ul style="list-style-type: none"> • знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень (РН 1); • представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності (РН 10);
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти (СК 1); • здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України (СК 6); • здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях (СК 8). 	<ul style="list-style-type: none"> • уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (РН 8); • знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції (РН 3); • уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи (РН 7).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні основи національної безпеки		
Тема 1. Національна безпека України: основні категорії та поняття.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Скласти схему «Структура системи національної безпеки». Письмово визначити та охарактеризувати складові елементи системи національної безпеки. 2. Проаналізувавши основні та додаткові інформаційні джерела вивчення права національної безпеки, визначити основні підходи до розуміння сутності поняття «національна безпека» та їх авторів. Результати слід занести до таблиці.
Тема 2. Система забезпечення національної безпеки.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Схематично зобразити систему забезпечення національної безпеки України. 2. Скласти структурно-логічну схему «Система суб'єктів забезпечення національної безпеки». Письмово розкрити сутність взаємозв'язків між суб'єктами забезпечення національної безпеки.
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Використовуючи текст Закону України «Про національну безпеку України»: а) письмово запропонувати власні законодавчі пропозиції щодо внесення змін до цього закону; б) скласти пояснювальну записку, у якій слід обґрунтувати необхідність внесення таких змін. 2. Проаналізувавши текст Стратегії національної безпеки України, письмово

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		охарактеризувати можливі проблеми її реалізації та скласти план заходів на 2021–2025 роки щодо виконання зазначеної Стратегії.
Тема 4. Сучасний стан та загрози національній безпеці.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Проаналізувавши основні та додаткові інформаційні джерела вивчення права національної безпеки, письмово охарактеризувати систему індикаторів національної безпеки України та визначити їх граничні значення. 2. Скласти порівняльну таблицю «Реальні та потенційні загрози національній безпеці України». Заповнити таблицю за зразком.
Тема 5. Публічне адміністрування у сфері національної безпеки.	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Розкрити структуру публічного адміністрування в сфері національної безпеки України. Дослідити взаємозв'язки суб'єктів публічного адміністрування в сфері національної безпеки України, розкрити їх особливості. 2. Визначити шляхи удосконалення організаційно-правового механізму стратегічного управління у сфері національної безпеки України.
Тема 6. Національна та міжнародна безпека: сутність, типологія, пріоритети.	Обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	1. Скласти структурно-логічну схему «Система міжнародних організацій в сфері забезпечення національної безпеки України». Письмово охарактеризувати компетенцію зазначених у схемі міжнародних організацій в сфері забезпечення національної безпеки України. 2. Оформивши у таблицю 5.2. «Національна та міжнародна безпека: порівняльний аналіз», порівняти національну безпеку і міжнародну безпеку за визначеними критеріями.
Модуль 2. Система національної безпеки		
Тема 7. Економічна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Схематично зобразити структуру економічної безпеки країни, розкрити зміст її складових елементів. 2. Скласти таблицю, яка б ілюструвала класифікацію загроз економічній безпеці держави, письмово навести по три приклади кожного виду загроз.
Тема 8. Інформаційна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Проаналізувавши основні та додаткові інформаційні джерела вивчення права національної безпеки, письмово обґрунтувати положення про те, що інформаційна безпека є складовою інших сфер національної безпеки держави. 2. Скласти таблицю, яка б містила перелік форм забезпечення інформаційної безпеки держави та розкривала їх сутність і особливості.
Тема 9. Науково-технологічна безпека.	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Відобразити у вигляді схеми систему управління науково-технологічним та інноваційним розвитком України. 2. Проаналізувавши текст Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року, письмово визначити: а) актуальні проблеми реалізації цієї Стратегії; б) повноваження Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; в) напрями (загальні та пріоритетні)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		вдосконалення державної політики в сфері забезпечення науково-технологічної безпеки України.
Тема 10. Воєнна безпека.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Письмово здійснити порівняльний аналіз систем воєнної та військової безпеки держави. Визначити їх спільні та відмінні риси. 2. Схематично зобразити організаційну структуру сил оборони.
Тема 11. Соціальна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	1. Заповнити таблицю «Класифікація загроз соціальній безпеці України» за зразком. 2. Схематично зобразити систему соціальної безпеки держави. Письмово охарактеризувати сучасний стан та перспективи соціальної безпеки в Україні.
Тема 12. Екологічна безпека.	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на практичному занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота	1. Скласти порівняльну таблицю «Екологічні кризи та екологічні катастрофи» за зразком. 2. Заповнити таблицю «Джерела екологічної небезпеки».

Інформаційні джерела

- Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. : В. І. Абрамов, Г. П. Ситник, В. Ф. Смолянук та ін. / за заг. ред. Г. П. Ситника. – Київ : НАДУ, 2016. – 784 с.
- Горбулін В.П. Засади національної безпеки України: підручник / Горбулін В.П., Качинський А.Б. – К.: Інтертехнологія, 2009. – 272 с.
- Дзьобань О., Соснін О. Теоретичні основи національної безпеки України: навч. посіб. Київ: Освіта України, 2009. – 384 с.
- Ліпкан В. А. Теорія національної безпеки / В. А. Ліпкан. – Київ : КНТ, 2009. – 631 с.
- Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, Клименко В. С. та ін.]. – Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. – 328 с.
- Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підруч. для використання у навч.-вихов. процесі / [О. П. Дузь-Крятченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Телелима] ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. – Вид. 3-тє, перероб. і допов. – Київ : Вид. НУОУ ім. І. Черняхівського, 2015. – 620 с.
- Основи стратегії національної безпеки та оборони держави : підруч. для використання у навч.-вихов. процесі / [О. П. Дузь-Крятченко та ін. ; за заг. ред. В. М. Телелима] ; Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського, Каф. стратегії нац. безпеки та оборони. – Вид. 3-тє, перероб. і допов. – Київ : Вид. НУОУ ім. І. Черняхівського, 2015. – 620 с.
- Практичні аспекти стратегічного планування в умовах глобальних загроз національній безпеці та міжнародній стабільності: навч. посіб. / В. І. Абрамов, А. В. Дацюк, М. М. Шевченко та ін.; за заг. ред. Ю. В. Мельника, Л. М. Шипілової – Київ : НАДУ, 2018. – 128 с.
- Ситник Г. П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади): підручник. Київ : НАДУ, 2012. – 344 с.
- Ситник Г. П., Орел М. Г. Публічне управління у сфері національної безпеки: підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника, Київ : Видавець Кравченко Я. О. – 2020. – 360 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Політика національної безпеки : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Я. Л. Волошина [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>.
- Політика національної безпеки : Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2260>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад,

- лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на практичному занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (35 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-12): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на практичному занятті (3 бали); тестування (0 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (1 бал); поточна модульна робота (32 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни